

PÄÄKIRJOITUS

Vastakkainasettelua

Vastakkainasettelun ajan piti olla ohi. Kansan piti olla lähes yksimielinen tasavallan presidentin uudelleenvaalinnasta. Emeritusprofessori Tuomo Martikaisen ennustus kävi kuitenkin toteen ja kansa tarjosi itselleen lopulta toisen kierroksen. Vielä syksyllä muodollisuudelta tuntuneet vaalit eivät lopulta kuitenkaan muodostuneet edeltäjiään selvänumeroisemmiksi. Kahden kierroksen vaalit vahvistivat suomalaista demokratiaa. Olisihan ollut huolestuttavaa, jos tasavallan presidenttimme olisi valittu sellaisella äänten enemmistöllä kuin ne maailman johtajat, jotka ovat myöhemmin saaneet vastata omista poliittisista kulttuureistaan kansallisissa ja kansainvälisissä tuomioistuimissa.

* * *

Alkuvuodesta olemme voineet seurata sananvapauden ja kulttuurien yhtenäistymistä. Länsimaisen piirtämisvapauden ehdottomuutta todistelivat ensin tanskalaiset. Profeetta Mohammedin pilapiirroksien julkaissut lehti ei varmasti osannut odottaa yhtä vahvoja reaktioita kuin lopulta seurasi. Väkivaltaisia provokaatioita pilapiirroksien ei kuitenkaan olleet. Kynälle on vastattu miekalla. Jälkipuinnissa suhteellisuudentaju on hämärtyneet molemmilla puolilla keskustelua. Useissa medioissa, Suomessa ja maailmalla, on pohdittu kyseisten kuvien julkaisemista, ja päädytty erilaisiin ratkaisuihin. Selviönä pitämämme länsimainen sanavapaus ei ole kiveen hakattu, jos sitä pitää todistella itsetarukoitukseksi.

* * *

Vastakkainasettelut ovat tämänkin lehden tarkastelun kohteena. Keskustelu politiikasta, jonka luulisi valtiotieteellisessä tiedekunnassa, varsinkin valtiotieteiden laitoksella olevan aktiivista, tuntuu kaikonneen lähes kokonaan. Muutama vuosikymmen sitten elettiin yliopistomaailmassa huomattavasti politisoituneempaa aikaa. Vanhan sananparren mukaan valtiotieteilijät pääsivät opiskelemaan ne, jotka osasivat kävellä Porthanian pyörivistä ovista sisälle pyörähtämättä heti takaisin ulos. Seuraava haaste olikin puolen valinta yhä politisoituvassa ilmapiirissä. Nykyisin opiskelijat tuntuvat olevan poliittisten vakaumustensa kanssa piilossa. Menneiden vuosikymmenten yliopistopoliittikan intohimoa tuskin kaivataan takaisin, mutta aktiivisemmän keskustelun syntyminen olisi toivottavaa.

Helsingissä järjestettiin helmikuussa Suomen ensimmäinen yliopistotasoinen malli-YK-konferenssi. Järjestelyistä vastasi muiden mukana moni valtiotieteilijä. Tämä tarjoaa esimerkin siitä, että kaikki opiskelijat eivät ole passiivitunteita. Puoluepolitiikan sijaan muut osallistumisen ja yhteiskunnallisen toiminnan muodot tuntuvat olevan nykyajalle tyypillisiä.